

EVOKACE

Peter Hince:

QUEEN

Neznáma historie

V O L V O X G L O B A T O R

Peter Hince
**QUEEN
UNSEEN**

přeložil Milan Stejskal

PODĚKOVÁNÍ

Mé upřímné poděkování patří všem, díky nimž je kniha na světě a kteří mě přesvědčili, abych „do ní šel“, jmenovitě John Blake, Michelle Signoreová, Louisa Somervilleová, John a Nadia Cameronovi-Blakeyovi, Vernon Reeves, Julianna Mitchellová, Stefano Pesenti, Ian Craig a Alastair Campbell.

Měl jsem to štěstí, že jsem mohl cestovat po celém světě a neustále poznávat nové lidi nejrůznějších národností a profesí. Kromě všech členů kapely Queen, svých přátel a příslušníků rodiny bych rád poděkoval následujícím lidem z oněch tisíců, které jsem za ta léta strávená se skupinou Queen poznal a spolupracoval s nimi, kteří mi byli oporou, byli ke mně velkorysí a uznalí, vážili si mě a důvěřovali mi.

Mezi nimi figurují i ti, kdo mi třeba pomohli z nejrůznějších průšvihů, dělali mi společnost na baru anebo mě prostě bezpečně dopravili do hotelového pokoje. Pokud se mezi jmény nenajdete a máte pocit, že byste mezi nimi měli být, tak se vám omlouvám. Vždycky to mohu

napravit v druhém vydání...

Pořadí nehraje roli, ale poděkování si jistě zaslouží: Gerry a Sylvia Stickellsovi, Reinhold Mack, Jimmy Barnett, Billy Squier, Joe Trovato, Jim Devenney, Trip Khalaf, John Collins, Chris Taylor, Brian Zellis, John Harris, Geoff Workman, Mike Stone, Roy Thomas Baker, Fred Mandel, Morgan Fisher, Richie Anderson, Phil John, Michael Hince, Robin Mayhew, Pete Brown, Mary Austinová, Veronica Deaconová, Chrissy Mayová, Dominique Taylorová, Joe Fanelli, Peter Lubin, Mike Wilderink, Edwin Shirley, Chris Wright, Ian Haynes, David Bernstein, Neal Preston, Barry Levine, Tony Williams, Robert Usher, Pete Cornish, David Morris, Dick Ollet, Vicky Everettová a David Martin.

ÚVOD

Kniha Queen – neznámá historie pojednává o rokenrolové kapele a životě rockerů. Vychází z mých pracovních zkušeností se skupinou Queen, pro niž jsem v sedmdesátých a osmdesátých letech dělal. Moje vyprávění je určené pro ty, které zajímá, jaké to je žít a cestovat po světě s jednou z nejslavnějších rockových kapel na světě. Mně se to poštětilo, a dokonce jsem to přežil. Některým se to bohužel nepodařilo, včetně jednoho výjimečného génia, jenž na mě měl obrovský vliv.

Můj příběh se skládá z mnoha historek, anekdot, postřehů a vzpomínek. Nejedná se o úplnou nebo chronologicky vyprávěnou historii skupiny Queen. Píšu pouze o zážitcích, jež jsem zažil na vlastní kůži.

Doufám, že pomocí nich lépe pochopíte, jaké to je být s kapelou, ať už na pódiu nebo v zákulisí, ve studiu, při natáčení videoklipu či v baru. Upozornění pro všechny „odborníky“ na skupinu Queen: při popisu živých vystoupení kapely začleňuji do vyprávění prvky a příhody z

různých šňůr, které jsme za ta léta jeli. Mým úmyslem nebylo vyobrazit vám jeden konkrétní koncert, ale spíš se pokusit přenést na vás tento zážitek jako takový a znovu si ho prožít, tedy abyste se ocitli tam, kde všichni toužili být – na pódiu s Queen, když se zrovna hrálo. Naživo.

Tuto knihu jsem napsal z mnoha důvodů. Svým způsobem to pro mě byla duševní očista. Hlavně jsem ji však pojal jako hold, a to nejenom drahému zesnulému Freddiemu a dalším, kteří již nejsou mezi námi, ale také jako poctu oněm nádherným časům a všemu, co jsme spolu zažili. Byla to vskutku kouzelná éra, když jsme byli ještě mladí a měli jsme pocit, že můžeme dobýt celý svět. A to se nám nakonec povedlo.

Moje kniha je vřelou vzpomínkou na doby, kdy byly ještě naše vlasy delší a pasy užší.

Pokud vás zajímá špína a senzační odhalení, kupte si radši bulvár.

Chcete-li se však se mnou vydat na cestu a máte rádi veselé i překvapivé historky, jen do toho, budete mít přístup do všech prostor.

Sice jsem se nekoupal ve slávě své, nýbrž cizí,
ale bylo při tom setsakra dobře.

A na konec úvodu přidám hlášku, kterou Freddie
často říkával: „Na co čekáte? Do toho!“

PRVNÍ KAPITOLA SHOW MUSÍ POKRAČOVAT

(VŠICHNI JSOU NA SVÝCH MÍSTECH,
JENŽE KDE JE FRED?)

„Nezvládnou to! Já to prostě nedokážu! Nejde to!
Koncert se bude muset zrušit!“

Freddie Mercury, zpěvák rockové kapely Queen, se svým fanouškům na koncertech častokrát svěřil, že by s nimi chtěl skončit v posteli, úplně se všemi. Podle jeho dnešního vzezření soudím, že se mu to včera večer nejspíš povedlo, a ještě k těm svým obdivovatelům přibral jejich kamarády. A samozřejmě se všemi notně popíjel.

Skupina Queen je zrovna na vrcholu své slávy i extravagance. Bledý a zesláblý Fred se skrývá v backstagi ve své pohodlné šatně.

V přečpaném jevišti se ho hlučně dožaduje na dvacet tisíc fanoušků, do začátku koncertu zbývá

jedna hodina. Pan Mercury už má zase tu svou náladu a nikdo z přítomných se ho neodvažuje oslovit. Jednoduše si ho nevšímají a doufají, že to přejde. Jenže marně.

Fred se postaví, teatrálně zamáchá rukama a znovu všem hlasitě oznamuje: „Jste snad hluchý? Nemůžu dneska vystupovat. Hlas mám úplně v prdeli. Všechno je v prdeli!“

No co se divíš, když tu hulákáš jako na lesy?

Brian May a Roger Taylor se mu to snaží vymluvit a přesvědčit ho o opaku, kdežto John Deacon se jenom natáhne na gauč, zastrčí si sluchátka od walkmana do uší, pokyvuje hlavou a směje se. Nebo spíš kření. Lidi z „vedení“ přestávají uzobávat z vrchovatých jídelních táčů rozložených na podlouhlých stolech a začínají nervózně lis tovat svými adresáři, nejspíš hledají čísla na advokátní kanceláře a pojišťovny. Promotér je bledý jako stěna.

A Fred má konečně to, po čem celou dobu toužil, je středem veškeré pozornosti a hraje dámičku. Hajzlík jeden! Pochopitelně to není poprvé, jenže dneska jako by to myslel fakt

vážně.

Jeden z našich pomocníků listuje průvodcem Spartacus a nadšeně Fredovi navrhuje, že by po vystoupení mohli obhlédnout místní gay scénu. Fred nejeví zájem.

A co něco ostřejšího? Na kuráž. Třeba šampaňské? Moět, jeho oblíbenou značku? Ne. A co panáka vodky? Ne. Dneska s ním nebude lehké pořízení.

„Dej mi cíčko!“ zavelí Fred jednomu ze svých poskoků.

Chňapne po lehké dlouhé cigaretě a dá si krátkého ledabylého páva.

Po něm se ti hned hlas zlepší, Frede.

Všemi mastmi mazaný manažer turné skupiny Queen Gerry Stickells, který doposud jenom v povzdálí přešlapoval a vše bedlivě pozoroval, se pomalu přišourá a bez obalu panu Mercurymu připomene, že hodně lidí – vlastně vyprodaný sál – na něho docela dlouho čeká a zaplatilo poměrně dost peněz, aby ho dnes vidělo koncertovat, takže by od něj nebylo zrovna

hezké, kdyby se na ně vykašlal, protože Fred přece není z těch, kdo by kašlal na své fanoušky. Že ne?

A kdo jsem já? Peter Hince (alias Ratty), Fredův a Johnův asistent a vedoucí personálu na turné. Jsem jedním z mála lidí, kteří mají před koncertem přístup do backstage, avšak celé to melodrama a obletování kolem Freda ignoruji. Ten si nechává manažerova slova projít hlavou a trošičku se zklidní, podá někomu cigaretu, aby ji típnul, napije se ze sklenice horké vody s medem a citronem a se svráštěným čelem se mírně nakvašený uvelebí v křesle. Zbytek členů kapely ani nedutá, Fred ještě chvíli mlčí a pak začne popuzeně klást klasické otázky všech manažerů, asistentů a bedňáků na turné:

„Jaký je teď v sále zvuk, když je plný lidí? Dnešní koncert je úplně vyprodaný, že jo? A co vstupenky na ostatní koncerty, taky už jsou vyprodané? Už se nový singl vyšplhal na první místo? V kolik začínáme? V kolik končíme? Je v sále teplo nebo zima? Už konečně udělali něco s těmi obrazovkami, aby tolik nebzučely? Vážně měli Van Halen na koncertě víc osvětlení než my? A jak se prodávají upomínkové předměty?

A jak jdou na odbyt jejich speciální sendvičovače?“

Kvalita šaten určených pro skupinu Queen byla dost proměnlivá, jak co se týče stylu, tak velikosti, záleželo na místě, kde zrovna vystupovali. V divadelních sálech bývaly samozřejmě odpovídající šatny, ale ve sportovních arénách odpovídaly pouze své funkci, takže je museli nejdřív trochu „vyzdobit“, aby byly hodné jejich návštěvy. Na studenou betonovou podlahu se musely položit koberce a rohože, na holé zdi se vyvěsily obrazy a jiné dekorace a dále do místnosti přišel nábytek, lampy, květiny a umělecké předměty, aby se hudebníci v prostorách dobře cítili. Musely být po ruce sprchy, zrcadla na líčení, volné místo na kufry s garderobou a hlavně odpočinkové prostory se stoly u zdi, na kterých bylo k dispozici jídlo a pití.

V šatně sice býval klid, někdy však do ní i přes dveře doléhal zvuk předskokanů na pódiu. V některých případech, třeba když byli někteří členové kapely nervózní nebo měli špatnou náladu, dokonce Queen vyžadovali, aby předkapelu trochu ztlumili a oni se tak mohli v

klidu připravit na vystoupení...

„Tak co, Frede?“ pravil jsem žoviálním hlasem jednomu z nejslavnějších showmanů na světě.

„Copak, můj milý?“ odpověděl již o něco nadšenější Freddie. Asi už se dostával do nálady.

„Co asi? Už víš, co budete dneska hrát?“

„Aha, na to se ptáš.“

Ta stará primadona, kterou jsem maximálně respektoval, obdivoval, ale která mě dokázala i maximálně vytočit, se milostivě uvolila, že nakonec vystoupí. Rozhodně jsem nevěřil tomu, že by byl schopný se vykašlat na své fanoušky, natož na ostatní členy kapely a pomocný personál, který předchozích více než dvanáct hodin potil krev, aby všechno dobře připravil, a páníček se tak mohl přede všemi producírovat ve svých ujetých oblečcích.

Jenom pár lidí mělo k Fredovi přístup, když se připravoval na vystoupení, a tak jsem došel k tomu kroužku „krásných a důležitých“

lidí, kteří ho obklopovali, a znovu se zeptal:

„Hele, tak co dneska budeš hrát, Frede?“

„Co já vím, tipni si.“

„To myslíš vážně?“

„Jasně, Ratty, tipuj!“ a dál hrál to své divadýlko, usmíval se přitom jako sluníčko a všichni ostatní se jako správní vlezdoprdelkové smáli s ním.

„Hm, tak to jsi mi vážně pomohl.“

„Jinak ti to nepovím!“ pravil poněkud rozverným tónem, bezpochyby pro pobavení svého úzkého obecenstva.

„No jak chceš,“ pokrčil jsem rameny, protože mi bylo naprosto jasné, že to jenom hraje.

„Dáme si o to páku!“ navrhl a začal si rozcvičovat svaly na rukách.

„Cože?“

Kdo nás dobře neznal, určitě se divil, že nějaký problémový bedňák v montérkách by mohl upoutat pozornost jedné z největších rockových hvězd na světě. Fred povětšinou reagoval s

úsměvem, mávnul teatrálně rukama nad hlavou a řekl: „Dobrá, tak je vyber ty!“

Na jednu stranu mě sice jeho nabídka potěšila, jenže rozhodně se tím vůbec nic nevyřešilo, takže jsem mu navrhnul, ať zahraje pár fláků od Led Zeppelin, nějaké stounovské klasiky, a „kdybys ses na to cejtil, tak bys taky mohl přidat něco ze svýho vlastního repertoáru, co ty na to, Frede?“

„Ty hajzle!“

A v rámci hry mě laškovně přetáhl ručníkem nebo čímkoli, co bylo po ruce, hnal mě z šatny ven a přitom řval: „Stejnou sviňárnu jsi mi udělal na posledním koncertě.“

Ale ale, nějak se ti zázračně vrátil hlas, Frede.

Pořadí písní měl již rozmyšlené. Čím víc se blížil začátek koncertu, tím víc každého rozpiska zajímala, neboť poslední slovo nad konečným výběrem měl vždycky Fred – a ten výběr záležel na celkové náladě a jeho hlasu. Občas předtím dělal trošku zmatky, aby byli všichni ve střehu. Příležitostně nazýval výběr písní Queen „naším

repertoárem“, jako by to byl nějaký král. Koneckonců Freddie Mercury uměl mluvit i velice vybranou řečí, když chtěl, protože byl hodně sečtělý.

„Na takové skopičiny tě užije, Harlekýne.“

Byl nesmírně inteligentní a vzdělaný.

„Třesky plesky, hromy blesky.“

Zkrátka výřečný muž schopný psát hluboké texty plné složitých významových rovin.

„Chtěl se projet na svém kole...“

Pak zbývalo kolečko na mně, musel jsem se sepsaným pořadím písní oběhnout všechny lidi, kterých se to týkalo, aby si případné změny mohli poznamenat do svých rozpisek, na nichž měly většinou písně sepsané ve formě zkratek: z „Bohemian Rhapsody“ bylo „Bo Rhap“ a z „We Are The Champions“ zbylo slovo „Champions“. Přidané nebo vypadlé písně se většinou dopisovaly anebo škrtyly černou fixou.

K šifrovaným názvům písní členové kapely a zvukoví technici dostávali ještě poznámky.

Kupříkladu tlusté D znamenalo, že si má John na baskytaře přeladit éčkovou strunu na D, než začne hrát „Fat Bottomed Girls“. (Rauch P byl pro nás s Johnem kódový název pauzy na cigáro, neboť v tu dobu se zrovna Fred nenacházel na pódiu, a já ho tedy nemusel mít neustále na očích.) Naše pracovní skvadra některé názvy písní na seznamu poměrně troufale přejmenovala, třeba „We Will Rock You“ na „We Will ROB You“ (místo „Rozhoupem tě“ na „Voškubem tě“); „Now I’m Here“ na „Now I’m Queer“ (místo „Stojím tady“ na „Stojí mi tady“); „I Want To Break Free“ na „I Want To Break Wind“ (místo „Chci být svobodný“ na „Chci si ulevit“); „Flash!“ na „Trash“ (místo „Blesk!“ na „Blemc!“) a tak dále.

Rozpiska přilepená izolepou na Fredův klavír byla první „interní informací“, které si mohli nezúčastnění během přípravy koncertu všimnout. Jeho černé, takměř třímetrové koncertní křídlo značky Steinway bylo totiž prvním hudebním nástrojem, který se objevil na pódiu, protože zatímco je bedňáci vykládali z obrovského kufru na nástroje a čekali na třetí nohu, mohli si již přečíst a okomentovat navrhovaný výběr písní pro koncert skupiny Queen. Mezitím moje

maličkost ležela pod jednou tunou dřeva, kovu a nepravé slonoviny a řvala na ně:

„Zvedejte, kurňa!“, abych mohl zasunout na místo poslední nohu.

S blížícím se začátkem koncertu se začínaly strategicky rozmisťovat osušky a nápoje: voda a pivo pro Freda, pivo pro Briana a Rogera a zákulisní bar pro Johna, který obsahoval vodu, pivo, limonády, víno a tvrdý alkohol, záleželo ovšem na tom, co měl zrovna momentálně v oblibě; většinou Southern Comfort, vodku nebo tequillu. Kromě pití v něm měl připravené různé druhy oříšků a lentilky. Bar stál diskrétně na straně ovládacího pultu zrovna v místech, kde mohl hudbu zesílit a zároveň uhasit žízeň. Rozpisku písní měl k dispozici i John a další spolu s odhadovaným začátkem show.

Fred míval ve svém období hedvábných a saténových oblečků v polovině sedmdesátých let na koncertním křídle postavenou skleničku na šampaňské. Vozíval jsem ji zabalenou ve starém ručníku v přihrádce nástrojového kufříku a před koncertem jsem ji vždy vyleštil spodní stranou trika a nalil do ní vodu z kohoutku.

Nikdy v ní neměl šampaňské. V jednom podniku tekla z kohoutku voda tak pochybné barvy, že jsem raději do sklenky nalil minerálku značky Perrier. Pěkně jsem to od Freda schytl – ještě by kvůli bublinkám začal krkat. Po jedné nehodě, při níž se kvůli skleničce na šampaňské málem zranil divák z publika, jsem dostal příkaz vyměnit ji za umělohmotnou. Fred se zděsil, když uviděl takovou nevkusnou sklenici z kdovíjakého obchodu, tak jsme raději přešli na obyčejné plastové kelímky s neperlivou vodou, třeba značky Evian, protože tou dobou už začínalo mít občerstvení v backstagi trošku úroveň.

Těsně před začátkem koncertu jsme museli ukázat Brianovi cestu do prostoru hned za pódiem, kde si mohl naladit kytary a rozcvíčit prsty. To mu ovšem nebránilo v čilé konverzaci s přihlížejícími, takže se často nechával unést a zapomínal, které nástroje již stačil naladit a které ne, tudíž většinou musel začít znovu.

Začátek koncertu je na spadnutí a Brian se bezúspěšně pokouší zapojit ukulele do elektronické ladičky.

„Briane, to je přece akustický nástroj!“

Brian se pousměje a naladí je podle svého sluchu.

Johnovy a Fredovy kytary ladím já, a to přímo na pódiu, aby se tak dělo v prostředí a teplotě, ve které budou později hrát. Po několika koncertech na turné už ani Fred a John skoro nechodili na zvukové zkoušky, protože my, bedňáci, jsme měli jejich bezvýhradnou důvěru. Díky tomu si taky mohli trochu přispat.

Queen rozhodně netrpěli nedostatkem sebevědomí, ovšem na některých velkých koncertech pod širým nebem nebo v obrovských arénách ve větších či hlavních městech, jim začaly téct nervy. A právě v tu chvíli nastupovala naše parta bedňáků, aby navodila lepší atmosféru a takříkajíc je hodila do pohody. Queen se pak většinou zasmáli sami sobě a tropili si šašky ze své bombastické show, díky čemuž zůstávali realisty, což nebylo vůbec snadné, uvážíme-li, kolik patolízalů se v jejich okruhu nacházelo, kteří byli schopní do nebe vychvalovat každý jejich krok.